

A close-up photograph of a family of three. On the left, a man with dark hair and a beard is smiling warmly, looking down at a laptop screen. In the center, a baby with dark hair is looking intently at the screen. On the right, a woman with long brown hair is leaning in, also looking at the screen. The scene is brightly lit, suggesting an indoor setting. The text 'Absenoldeb ar y Cyd i Rieni' is overlaid in the top right corner, and 'Canllaw cyflym' is overlaid in the bottom right corner.

Absenoldeb
ar y Cyd i
Rieni

Canllaw cyflym

Mae bod yn rhiant yn brofiad cyffrous sy'n rhoi boddhad mawr i chi. Gall fod yn gyfnod heriol hefyd, wrth i chi geisio cael cydbwysedd rhwng gofynion eich gwaith a gofal plant.

Mae'r NASUWT wedi ymrwymo i'ch cefnogi chi, gan sicrhau eich bod yn cael y cyngor fydd ei angen arnoch chi ynglŷn â'r hyn fydd Absenoldeb ar y Cyd i Rieni yn ei olygu i chi a'ch partner.

Mae'r canllaw cyflym hwn yn rhoi gwybodaeth allweddol i chi am eich hawliau yn y gwaith o ran Absenoldeb ar y Cyd i Rieni.

Mae Absenoldeb ar y Cyd i Rieni yn rhoi hyblygrwydd i chi a'ch partner benderfynu beth yw'r trefniant gorau o ran gofalu am eich plentyn yn ystod ei flwyddyn gyntaf.

Mae'n eich galluogi chi â'ch partner i rannu hyd at 50 o'r 52 wythnos o Absenoldeb Mamolaeth/Absenoldeb Mabwysiadu y mae gan y fam/eich partner yr hawl i'w gael.

Argymhellir eich bod yn cael sgwrs â'ch cyflogwr mor fuan â phosib ynghylch yr hyn rydych chi a'ch partner yn bwriadu ei wneud o ran Absenoldeb ar y Cyd i Rieni.

I fod yn gymwys i gael Absenoldeb ar y Cyd i Rieni, mae'n rhaid i chi neu'ch partner fodloni'r canlynol:

- mae gennych chi gontract cyflogaeth;
- mae gennych chi'r hawl i gael Absenoldeb Mamolaeth/ Absenoldeb Mabwysiadu Statudol a/neu Dâl Mamolaeth/ Mabwysiadu Statudol neu Lwfans Mamolaeth;
- rydych chi'n rhannu'r prif gyfrifoldeb dros ofalu am y plentyn â phartner/cyd-fabwysiadwr;
- rydych chi wedi rhoi gwybod i'ch cyflogwr eich bod yn bwriadu dod â'ch Absenoldeb Mamolaeth/Mabwysiadu i ben yn gynnar ('rhybudd cwtogi');
- rydych chi'n cael eich cyflogi gan gyflogwr ers o leiaf 26 wythnos erbyn y 15fed wythnos cyn dyddiad disgwylidig yr enedigaeth (neu'r dyddiad y cawsoch eich paru â'ch plentyn mabwysiedig) ac rydych chi'n dal yn cael eich cyflogi ganddynt ('prawf parhad cyflogaeth');
- rydych chi wedi pasio'r 'prawf cyflogaeth ac enillion' sy'n profi eich bod yn cael eich cyflogi neu'n hynangyflogedig ym Mhrydain a Gogledd Iwerddon ers cyfanswm o 26 wythnos yn ystod y 66 wythnos cyn yr wythnos y disgwylir i'r plentyn gael ei eni ac wedi ennill o leiaf £30 yr wythnos ar gyfartaledd yn ystod unrhyw 13 wythnos.

Os ydych chi a'ch partner yn bodloni'r gofynion hyn, bydd y ddau ohonoch yn gymwys i gael Absenoldeb ar y Cyd i Rieni.

Bod yn gymwys ar gyfer Absenoldeb ar y Cyd i Rieni

Polisiau Absenoldeb ar y Cyd i Rieni

Efallai bod gan eich cyflogwr bolisi Absenoldeb ar y Cyd i Rieni sy'n well na'r hawliau statudol.

Mae'n bwysig eich bod yn darllen eich contract cyflogaeth ac yn gofyn am gopi o bolisi Absenoldeb ar y Cyd i Rieni eich cyflogwr.

Os oes gan eich cyflogwr bolisi Absenoldeb ar y Cyd i Rieni, mae gennych chi hawl i gael copi ohono.

Mae'n rhaid i chi a'ch partner roi o leiaf wyth wythnos o rybudd (gan gynnwys y dyddiad) eich bod yn bwriadu dod â'r Absenoldeb Mamolaeth/Mabwysiadu i ben yn gynnar a dechrau'r cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni.

Mae hwn yn 'rhybudd ymrwymol' nad oes modd ei newid fel arfer.

Mae modd gweld beth i'w gynnwys yn eich cais a'r eithriadau o ran rhybuddiadau ymrwymol yn www.nasuwt.org.uk/sharedparentalleave.

A close-up photograph of a person's hands writing in a white notebook with a silver and black pen. The person is wearing a blue button-down shirt. The background is blurred, showing a desk and a lamp.

**Rhoi gwybod i'ch
cyflogwr**

Trefnu absenoldeb

Mae gennych chi hawl i gyflwyno tri rhybudd ar wahân i drefnu absenoldeb yn ystod blwyddyn gyntaf eich plentyn. Eto, mae'n rhaid i'r rhain gael eu cyflwyno i'ch cyflogwr yn ysgrifenedig o leiaf wyth wythnos y byddant yn dechrau.

Mae'n rhaid cymryd eich absenoldeb mewn wythnosau cyflawn, naill ai mewn un bloc parhaus (h.y. chwech wythnos), neu mewn bloc wedi'i rannu (h.y. tair wythnos i ffwrdd, tair wythnos o weithio, ac yna tair wythnos arall i ffwrdd).

Ni all eich cyflogwr wrthod cais am floc parhaus, ond gallai wrthod cais am floc wedi'i rannu. Os gwrthodir cais am absenoldeb wedi'i rannu, mae cyfanswm yr absenoldeb yn troi'n floc parhaus yn awtomatig oni bai eich bod yn tynnu'r cais yn ôl.

Os byddwch yn newid eich meddwl ynghylch sut rydych chi am rannu'r cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni, bydd rhaid i chi roi gwybod i'ch cyflogwr yn ysgrifenedig, gan nodi dyddiad gwreiddiol yr absenoldeb, a'r modd rydych chi'n bwriadu rhannu'r cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni nawr. Mae'n rhaid i'r ddau riant lofnodi i gadarnhau eu bod yn cytuno ar hyn.

Os rhoddir rhybudd bod y fam neu'r sawl sy'n mabwysiadu yn dod â'r 39 wythnos o Dâl Mamolaeth/Mabwysiadu statudol neu Lwfans Mamolaeth i ben, gellir cymryd unrhyw wythnosau sy'n weddill fel Absenoldeb ar y Cyd i Rieni (hyd at uchafswm o 37).

Yn gyffredinol, dylai unrhyw un sy'n gymwys i gael cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni fod yn gymwys i gael Tâl ar y Cyd i Rieni, ar yr amod eu bod wedi ennill mwy na'r 'Terfyn Enillion Isaf' yn yr wyth wythnos yn arwain at y 15fed wythnos cyn dyddiad disgwylieidig yr enedigaeth, ac yn cynnwys yr wythnos honno (ar y dyddiad y cewch eich paru â'ch plentyn mabwysiedig).

Mae'n rhaid i chi a'ch partner roi o leiaf wyth wythnos o rybudd i'ch cyflogwr eich bod yn bwriadu hawlio Tâl ar y Cyd i Rieni. Dylai hyn gynnwys manylion pw y fydd yn ei gael, sut fydd yn cael ei rannu, y cyfanswm a'r hyd, yn ogystal â chaniatâd gan eich partner.

Telir hyn ar gyfradd o £148.68 yr wythnos (o fis Ebrill 2019 ymlaen) neu 90% o'ch enillion wythnosol arferol, pa bynnag un sydd isaf.

Os bydd eich cyflogaeth yn dod i ben tra byddwch yn gymwys i gael Tâl ar y Cyd i Rieni, yna bydd unrhyw wythnosau sy'n weddill yn daladwy oni bai eich bod yn dechrau gweithio i rywun aral.

Tâl ar y Cyd i Rieni

A close-up photograph of various colorful wooden toys. In the foreground, there are several wooden blocks: one with a large white number '5', one with a green plus sign '+', and one with a red right-angle symbol. There are also blue and red beads, and a yellow ring. The background is slightly blurred, showing more toys.

Hawliau eraill

Yn ystod eich cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni, gwarchodir telerau ac amodau eich cyflogaeth.

Mae'n anghyfreithlon i'ch cyflogwr eich trin yn llai ffafriol am eich bod wedi cymryd Absenoldeb ar y Cyd i Rieni.

Ni chaiff eich cyflogwr newid telerau ac amodau eich cyflogaeth yn ystod eich cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni heb eich cytundeb chi.

Hefyd ni ellir eich diswyddo o gyflogaeth na'ch trin yn annheg oherwydd eich Absenoldeb ar y Cyd i Rieni.

Os byddwch yn dychwelyd i'r gwaith yn dilyn cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni sy'n llai na 26 wythnos, mae gennych chi'r hawl i ddychwelyd i'r un swydd. Fodd bynnag, o dan amgylchiadau eithriadol, mae'n bosib na fydd hynny'n wir os byddwch yn cael dros 26 wythnos.

Os yw eich cyflogwr yn bwriadu gwneud newidiadau a allai effeithio ar eich cyflogaeth, dylech gysylltu â'r NASUWT ar unwaith.

Yn ystod eich cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni, gall y ddau riant weithio hyd at 20 diwrnod. Gelwir y rhain yn ddiwrnodau Cyswllt yn ystod y cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni. Mae'r rhain yn ychwanegol at y diwrnodau Cadw mewn Cysylltiad sydd ar gael yn ystod absenoldeb mamolaeth/mabwysiadu.

Mae'r diwrnodau Cadw mewn Cysylltiad a'r diwrnodau Cyswllt yn ystod y cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni yn ddewisol a bydd rhaid i chi a'ch cyflogwr ddod i gytundeb yn eu cylch.

Mae nifer o athrawon yn elwa ar ddiwrnodau Cadw mewn Cysylltiad a diwrnodau Cyswllt yn ystod y cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni er mwyn mynychu cyfarfodydd briffio, cyfarfodydd datblygu'r cwricwlwm a hyfforddiant mewn swydd.

Cyn i chi ddod i'r gwaith ar y diwrnodau hyn, dylech gytuno â'ch cyflogwr ynglŷn â'r math o waith y byddwch yn ei wneud a faint o gyflog fyddwch yn ei gael.

Ni fydd cytuno i gymryd rhan yn y diwrnodau Cyswllt yn ystod y cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni yn effeithio ar eich hawl i gael Absenoldeb ar y Cyd i Rieni nac ar eich Tâl ar y Cyd i Rieni.

Yn ystod eich cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni, mae gan eich cyflogwr hawl i wneud cysylltiad rhesymol â chi, ond ni ddylai'r cysylltiad hwn fod yn ormodol ac ni ddylai darfu arnoch chi.

A photograph of a man and a woman in a meeting. The man, on the left, is wearing a white shirt and a dark tie, and is smiling while looking towards the woman. The woman, on the right, has long blonde hair and is wearing a striped top. They are both looking down at something on a table, possibly a laptop or a document. The background is softly blurred, showing an office setting with warm lighting.

Diwrnodau Cyswllt yn ystod eich cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni

Cyngor ac arweiniad pellach

I gael rhagor o gyngor ac arweiniad, cysylltwch â'r NASUWT.

Gallwn helpu gyda gwybodaeth a chynghor i'ch cefnogi chi drwy gydol eich cyfnod o Absenoldeb ar y Cyd i Rieni.

Ffôn: **029 2054 6080**

E-bost: **rc-wales-cymru@mail.nasuwt.org.uk**

Byddwn yn barod i drafod eich amgylchiadau ac ateb eich cwestiynau.

Gallwch weld cyngor NASUWT ar y canlynol:

Gweithio'n Hyblyg: **www.nasuwt.org.uk/FlexibleWorking**

Absenoldeb Tadolaeth: **www.nasuwt.org.uk/PaternityLeave**

Absenoldeb ar y Cyd i Rieni: **[www.nasuwt.org.uk/SharedParental Leave](http://www.nasuwt.org.uk/SharedParentalLeave)**

NASUWT **CYMRU**
Undeb yr Athrawon **The Teachers' Union**

Ffôn: 029 2054 6080

E-bost: rc-wales-cymru@mail.nasuwt.org.uk

Gwefan: www.nasuwt.org.uk